

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA TATU

KIKAO CHA SITA

13 NOVEMBA, 2018

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA TATU

KIKAO CHA SITA – TAREHE 13 NOVEMBA, 2018

I. DUA:

II. MASWALI:

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

71. MHESHIMIWA GOODLUCK ASAPH MLINGA
(ULANGA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Wakazi wa Kata ya Iragua Vijiji vya Mafinji, Mbenja, Mikochi na Kipingo wamejenga Shule za Msingi kwa nguvu zao wenyewe na zina muda mrefu sasa:-

Je, kwa nini Serikali imeweka vikwazo vya kuzisajili Shule hizo.

WIZARA YA FEDHA NA MIPANGO:

72. MHESHIMIWA ZAINAB MUSSA BAKAR (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Fedha na Mipango:- Kwa mujibu wa Katiba kuna asilimia ya mapato yanatakiwa yaende Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar:-

Je, utekelezaji wa suala hili umefikia wapi.

73. MHESHIMIWA JANET ZEBEDAYO MBENE (ILEJE):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Fedha na Mipango:- Wilaya ya Ileje ipo mpakani mwa nchi za Zambia na Malawi na kuna biashara na mwingiliano mkubwa wa jamii katika eneo hilo. Lakini hayo yote yanafanyika bila utaratibu mzuri wakati mwingine kuhatarisha usalama kwa sababu hapana kituo cha ushuru wa forodha wala soko la kimataifa, hakuna kituo cha uhamiaji, hakuna kituo cha kudhibiti mazao na mifugo na pia hakuna kituo cha ukaguzi wa silaha:-

Je, ni lini Serikali itajenga miundombinu hiyo muhimu kwa ufanisi na maendeleo ya Ileje.

WIZARA YA MAMBO YA NJE NA USHIRIKIANO WA AFRIKA MASHARIKI:

74. MHESHIMIWA NEEMA WILLIAM MGAYA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Mambo ya Nje na Ushirikiano wa Afrika Mashariki:- Miaka sita iliyopita Serikali ya Tanzania ilishiriki na kupitisha Azimio kuhusu masuala ya Demokrasia, Chaguzi na Utawala Bora lililopitishwa na Umoja wa Afrika:-

- (a) Je, Serikali inaweza kueleza ni kwa nini hadi ● sasa Azimio hilo halijaridhiwa na kusainiwa rasmi;
- (b) Je, Serikali ina mkakati gani wa kuhakikisha Azimio hilo linaridhiwa na kusainiwa.

75. MHESHIMIWA MARTHA MOSES MLATA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Mambo ya Nje na Ushirikiano wa Afrika Mashariki:-

Je, Tanzania ilishiriki kwa namna gani katika mchakato wa kuupata wimbo maalum wa Afrika Mashariki.

WIZARA YA VIWANDA, BIASHARA NA UWEKEZAJI:

76. MHESHIMIWA JUSTIN JOSEPH MONKO (SINGIDA KASKAZINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Viwanda, Biashara na Uwekezaji:- Wenye Viwanda vya kukamua Alizeti wamekuwa wakilalamika kukosa Alizeti na wakati huo huo Wakulima wamekuwa wakibaki na Alizeti kwa kukosa wanunuzi:-

- (a) Je, ni nini kauli ya Serikali juu ya hali hiyo ya Wakulima kukosa soko la Alizeti;
- (b) Je, Serikali ipo tayari kununua Alizeti kwa Wakulima ili wapate fedha za kuendesha maisha yao na kujiandaa kwa msimu mwingine wa kilimo.

WIZARA YA MIFUGO NA UVUVI:

77. MHESHIMIWA SELEMAN SAID BUNGARA (KILWA KUSINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Mifugo na Uvuvi:- Wavuvi wengi wanakabiliwa na tatizo la kutokuwa na elimu ya uvuvi wa kisasa ambapo wengi wao hutumia zana duni za uvuvi hali ambayo haiwaleti tija wavuvi hao na uvuvi ni

sekta mojawapo inayochukua vijana wengi hususan kwenye ukanda wa Pwani:-

- (a) Je, Serikali ina mpango gani wa kuwapatia wavuvi hao elimu ya uvuvi bora ili uvuvi wao uwe wenye tija;
- (b) Je, Waziri atakuwa tayari kuwatembelea na kukutana na Wavuvi kwa nia ya kujua changamoto zinazowakabili na kuzipatia ufumbuzi.

WIZARA YA AFYA, MAENDELEO YA JAMII, JINSIA, WAZEE NA WATOTO:

78. MHESHIMIWA FRANK GEORGE MWAKAJOKA (TUNDUMA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto:-

Je, ni lini Serikali itawahudumia Watu wenye magonjwa sugu kwa asilimia mia moja mfano Wagonjwa wa moyo na magonjwa mengine ili kuondokana na adha ya kuombaomba michango na kusababisha vifo kwa Wagonjwa wanaokosa michango hiyo.

WIZARA YA KILIMO:

79. MHESHIMIWA DKT. DALALY PETER KAFUMU (IGUNGA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo:- Mwaka 2017 Serikali iliamua kulifufua zao la Pamba lililokuwa limekufa lakini sasa licha ya Wakulima wa Pamba kuitikia wito wa kulima Pamba kuanzia msimu wa mwaka 2018, bado wanakabiliwa na changamoto nyingi ikiwemo kuchelewa kupelekewa pembejeo kama viwatilifu, kupelekewa viwatilifu visivyoya wadudu, bei ndogo ya Pamba, kuuziwa mbegu kwa mikopo yenye riba kubwa:-

- (a) Je, ni lini Serikali itazishughulikia changamoto hizo ili kukuza ari ya Wakulima kulima Pamba kwa wingi;
- (b) Je, ni kwa nini Wakulima wasipewe mbegu bure kama ilivyokuwa zamani ili kuondoa usumbufu wa kukopeshwa na wanaposhindwa kulipa wanakamatwa na kuteswa.

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

80. MHESHIMIWA DEOGRATIAS FRANCIS NGALAWA (LUDEWA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Kumekuwa na tatizo kubwa la mawasiliano ya simu kwenye Tarafa ya Mwambao, Wilaya ya Ludewa, Mkoa wa Njombe; Eneo hili lina urefu wa km 150 na lina Vijiji visivyopungua 22:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kupeleka mawasiliano kwenye maeneo hayo ambayo pia ni ya kiulinzi na nchi jirani na ni Tarafa pekee ambayo haina mawasiliano ya simu kabisa.

81. MHESHIMIWA MBARAKA KITWANA DAU (MAFIA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:-

Je, ni lini Serikali itajenga kivuko maalum (*Landing craft*) kwa usafiri wa Kilindoni (Mafia) na Nyamisati (Kibiti).

82. MHESHIMIWA PHILIPO AUGUSTINO MULUGO (SONGWE)

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Serikali kupitia TANROADS walishafanya upembuzi yakinifu kwenye barabara ya Mbalizi – Makongolosi toka mwaka 2013 lakini mpaka sasa hakuna kinachoendelea:-

Je, ni lini Serikali itaanza kuweka lami barabara hiyo.

WIZARA YA ELIMU, SAYANSI NA TEKNOLOJIA:

83. MHESHIMIWA SUSAN ANSELM LYIMO (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Elimu, Sayansi na Teknolojia:- Wizi na kuvuja kwa mitihani hapa nchini umekuwa ukijirudia mara kwa mara na katika ngazi zote:-

Je, Serikali ina maelezo gani.

84. MHESHIMIWA ROSE CYPRIAN TWEVE (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Elimu, Sayansi na Teknolojia:- Kumekuwa na ongezeko

la vitendo vya kikatili kwenye Shule zetu nchini kama vile kuchapa viboko hadi kusababisha vifo:-

Je, Serikali ina mkakati gani wa kudhibiti au kukomesha adhabu hizi za kutweza (*Corporal Punishment*).

DODOMA
13 NOVEMBA, 2018

S. KAGAIGAI
KATIBU WA BUNGE

